

ARCHEOLOGIENOTA

WESTKAPELLE
WESTKAPELLESTRAAT
(prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Maarten BRACKE, Reinhard DE CLEENE en
Gwendy WYNS

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016K200

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Westkapelle Westkapellestraat (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 75153, Y: 223788; X: 75371, Y: 223511
- ➔ Kadastergegevens: Knokke-Heist, afdeling 10, sectie E, percelen 279c (partim), 285/2m, 285/2g, 57h, 53a, 49a, 48b, 55^e, 43a, 40a, 36f en 36g (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Gezien de geplande werken en de verstoringsdieptes kunnen twee zones vooropgesteld worden.

Vooreerst worden bij de vier nieuwe voetbalvelden veldverwarming en drainage voorzien die maximaal 45cm diep zullen zijn. De controleboringen hebben aangetoond dat het archeologische niveau zich op ca. 55cm diep bevindt. Voor deze zone van ca. 5,5ha kan een *in situ* behoud vooropgesteld worden en dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren. Er wordt benadrukt dat er in het bestek dat zal opgesteld worden voor de aanleg van de voetbalpleinen expliciet moet vermeld worden dat de werken niet dieper mogen gaan dan 45cm onder maaiveld, zodat de aannemer hiervan op de hoogte is.

Het tweede luik omslaat de bouw van het trainingscentrum met bijbehorende parking. Het gebied is in totaal 1,22ha (245 x 50m) groot. De werkzaamheden zullen een aanzienlijke impact hebben op het bodemarchief, waardoor hier de optie voor verder vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt vooropgesteld in de vorm van proefsleuven (zie hoofdstuk 2.5. verslag van resultaten). Deze techniek is volgens een kosten-batenanalyse de beste optie om alle archeologische informatie te verzamelen. Andere vooronderzoeken (geofysisch, boringen, oppervlakteprospecties en metaaldetectie) zijn niet zinvol en dienen bijgevolg niet uitgevoerd te worden.

Het proefsleuvenonderzoek moet in uitgesteld traject gebeuren, aangezien de gronden momenteel nog niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer.

- **Planafbakening**

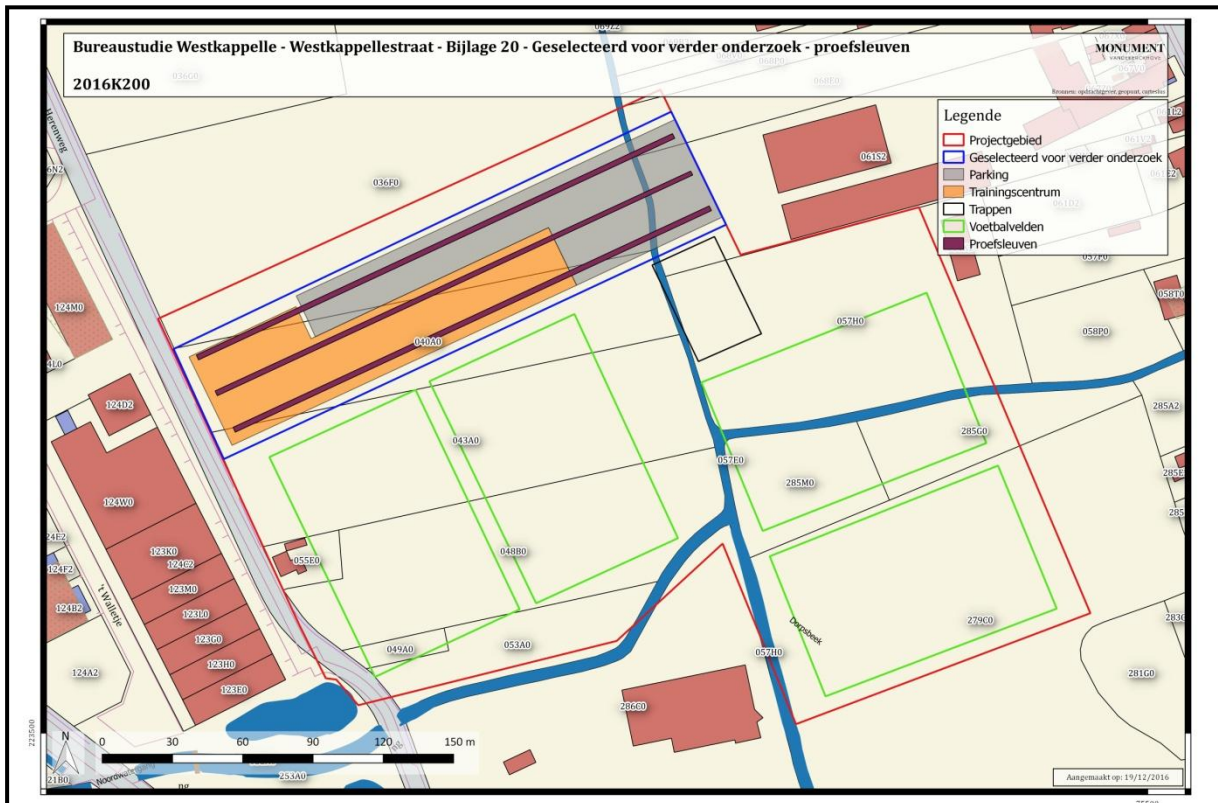
De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 6,75ha (zie figuur 1 rode kader). Op basis van de impact van de werkzaamheden dient over een zone van 1,22ha verder vooronderzoek te gebeuren door middel van proefsleuven, dit ter hoogte van het nieuwe trainingscentrum en parking (zie figuur 1). Binnen de zone dienen 3 parallelle sleuven aangelegd te worden volgens een zuidwest-noordoost oriëntatie. De sleuven hebben een breedte van ca. 2m en zijn ca. 240m lang, met een onderbreking ter hoogte van de Noordwatergang. Op die manier wordt ca. 1440m² oftewel bijna 12% onderzocht ten opzichte van de afgebakende zone (oftewel 2% ten opzichte van het volledige plangebied). Bijkomend dienen nog kijkvensters, volgsleuven of dwarsseuven aangelegd worden. De sleuven en kijkvensters samen moeten 12,5% bedragen ten opzichte van de afgebakende zone voor verder onderzoek.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? Wat zijn de oudste sporen die aangetroffen worden?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan worden uitgesloten dat er een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

Figuur 1: Gegeorefeerd plan met aanduiding van het onderzoeksgebied (in rood omlijnd), het geselecteerde gebied voor verder vooronderzoek (blauwe kader) en de positie van de drie sleuven (paarse lijnen).

- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken¹ proefsleuven in het onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en zuidwest-noordoost georiënteerd. In totaal zullen drie sleuven aangelegd worden. Daarnaast worden extra volgsleuven, dwarssleuven

¹ Ter hoogte van de Noordwatergang zal een onderbreking nodig zijn.

en/of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Er wordt 12%, oftewel ca. 1440m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven aangevuld met volgsleuven, dwarsleuven of kijkvensters. In totaal dient 12,5% van de afgebakende zone onderzocht te worden, dit komt neer op 1525m². Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ Het is van belang dat gedurende alle fases van het vooronderzoek met ingreep in de bodem, het veldwerk wordt uitgevoerd door een archeoloog met voldoende ervaring in proefsleuvenonderzoeken in het poldergebied.
- ➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in poldergebied.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk, behalve: het aandeel van de sleuven is 12% van de geselecteerde zone in plaats van 10% , dit omdat de vorm van het perceel het noodzaakt om 3 lange sleuven aan te leggen, waardoor dit percentage licht wordt overschreden.